

Переваги мов програмування високого рівня – зручність програмування складних логічних задач.

Недоліки – порівняно невисока ефективність машинних програм.

Всі можливості ПЕОМ повністю не використовуються.

Що таке асемблер?

Приклад:

C++: **X=Y**

Асемблер: **MOV X,Y**

Після трансляції: **256 4725 0648**

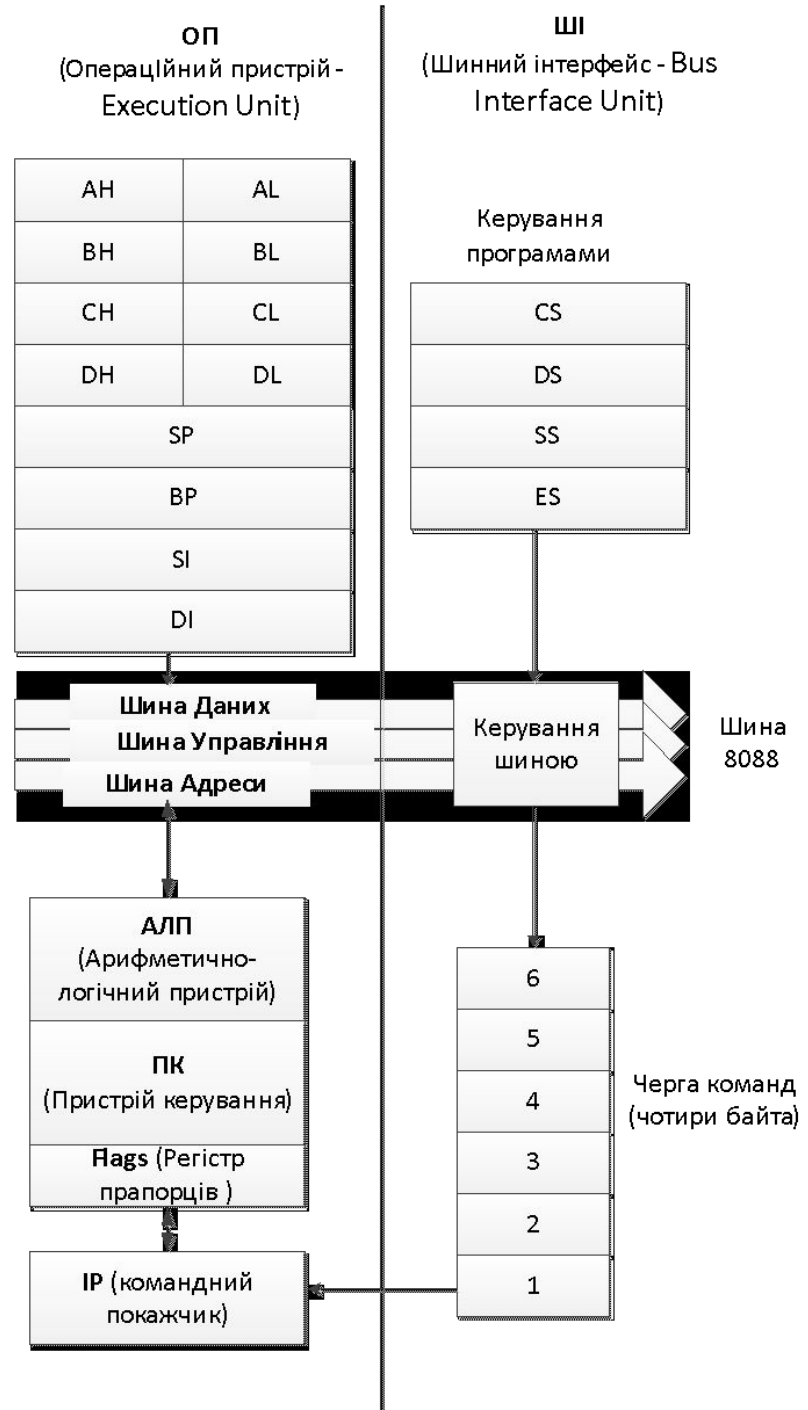
Де **256** - код команди;

4725 - адреса першого операнду;

0648 – адреса другого операнду.

ПЕОМ	Розрядність	Макс. Пам'ять, Мб
XT 8088/86	16	1
AT 80286	16	16
A 80386 DX	32	1024
80386 SX	16	16
80386 SL	16	16

ПЕОМ складається з декількох функціональних пристроїв, які реалізують арифметичні і логічні операції, управління, запам'ятовування, занесення/одержання даних.

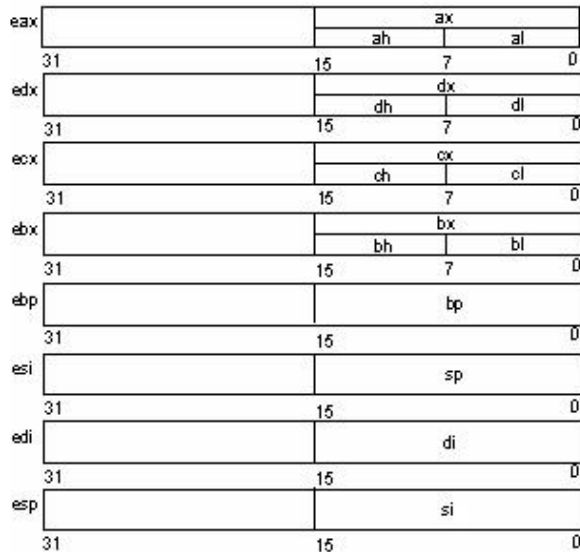
Розглянемо особливості використання окремих регістрів.

Регістр - це проміжна пам'ять, місткістю одне машинне слово (16 біт). В ЦП існують багато регістрів, більшість з яких недосяжні для програміста.

Але є декілька регістрів, які використовуються в програмах мовою асемблер.

За регістрами закріплені назви і імена, через які до них можна звертатися:

1. 4 регістри загального призначення - **AX, BX, CX, DX**.
2. 4 регістри покажчики - **SP, BP, SI, DI**.
3. 4 сегментних регістри - **CS, DS, SS, ES**.
4. 2 керуючих регістри - покажчика команд **IP** і регістру прапорців **F**.

(Accumulator register) — акумулятор

(Data register) — регістр даних

(Count register) — регістр-лічильник

(Base register) — базовий регістр

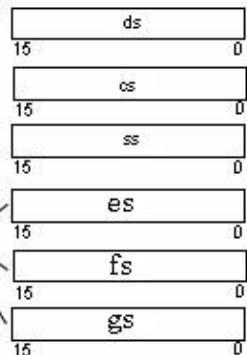
(Base Pointer register) — регістр покажчика бази
кадру стеку

(Stack Pointer register) — регістр покажчика стеку

(Destination Index register) — індекс приймача(адресата)

(Source Index register) — індекс джерела

сегментні регістри:

(data segment register) — сегментний регістр даних

(code segment register) — сегментний регістр коду

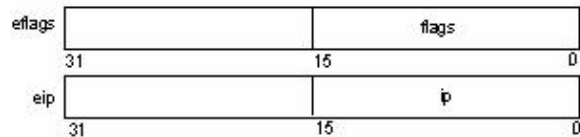
(stack segment register) — сегментний регістр стеку

додаткового сегменту

універсальних сегментів

Extension Data Segment registers
сегментні регістри
додаткових сегментів
даних

регістри прапорців і покажчиків команд

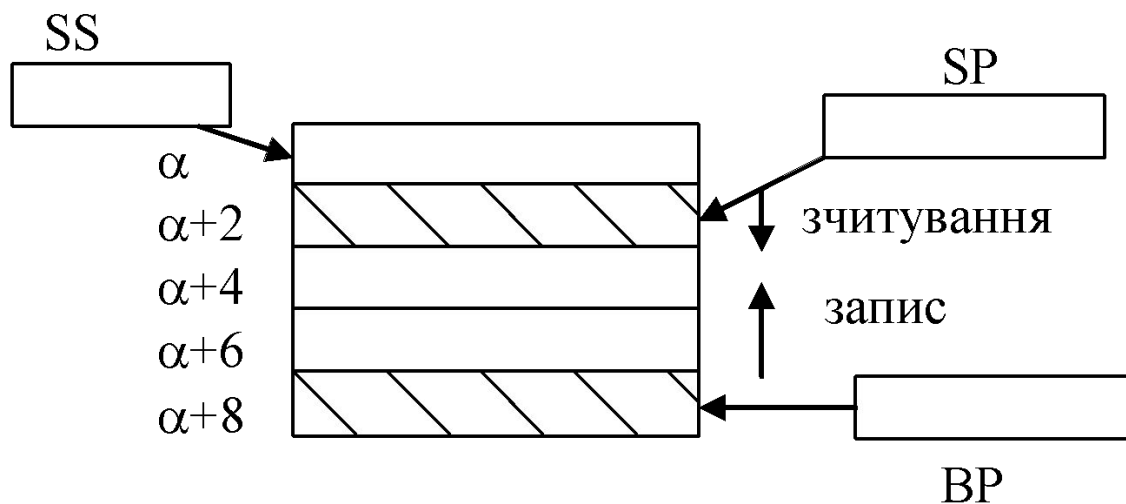

регістр прапорців

регістр покажчика команди
(instruction pointer)

В сучасних ПЕОМ широко використовуються *стеки*, наприклад, при роботі з підпрограмами, при обробці переривань, а також для запам'ятовування проміжних результатів. *Стек* - це ділянка пам'яті, яка заповнюється в бік зменшених адрес, а звільняється в бік збільшення адрес. Тут реалізується метод "останній прийшов - першим обслуговується" (**LIFO**).

Стек характеризується своєю базовою адресою, яка записується через регістр **SS** адресою вершини, яка записується в регістр покажчика стеку **SP** (stack pointer), та бази стеку **BP**. В стек записуються слова (2 байти).

16 (hex)	10 (dec)	8 (oct)	2⁴	2³	2²	2¹
0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	0	0	0	1
2	2	2	0	0	1	0
3	3	3	0	0	1	1
4	4	4	0	1	0	0
5	5	5	0	1	0	1
6	6	6	0	1	1	0
7	7	7	0	1	1	1
8	8	10	1	0	0	0
9	9	11	1	0	0	1
A	10	12	1	0	1	0
B	11	13	1	0	1	1
C	12	14	1	1	0	0
D	13	15	1	1	0	1
E	14	16	1	1	1	0
F	15	17	1	1	1	1

Десяткове значення 42936

Перетворення десяткового формату в шістнадцятковий

Частка	Залишок	Шіст.		
42936 / 16	2683	8	8	(молодша цифра)
2683 / 16	167	11	B	
167 / 16	10	7	7	
10 / 16	0	10	A	(старша цифра)

Перетворення шістнадцяткового формату в десятковий

Перша цифра: A(10)	10
Помножити на 16	*16
	<hr/> 160
Додати наступну цифру, 7	+7
	<hr/> 167
Помножити на 16	*16
	<hr/> 2672
Додати наступну цифру, B(11)	+11
	<hr/> 2683
Помножити на 16	*16
	<hr/> 42928
Додати наступну цифру, 8	+8
	<hr/> 42936
Десяткове значення	

Для переведення необхідно поділити число, з залишком, на основу чисельника доти, доки частка більша за основу чисельника.

44_{10} Переведемо в двійкову систему

44 ділимо на 2. частка 22, залишок 0

22 ділимо на 2. частка 11, залишок 0

11 ділимо на 2. частка 5, залишок 1

5 ділимо на 2. частка 2, залишок 1

2 ділимо на 2. частка 1, залишок 0

1 ділимо на 2. частка 0, залишок 1

частка дорівнює нулю, ділення завешено. Тепер, записавши всі залишки справа наліво, отримаємо число:

101100_2

Перетворимо 101100_2

Вісімкова— $101\ 100 \rightarrow 54_8$

Шістнадцяткова— $0010\ 1100 \rightarrow 2C_{16}$

```
; опис сегменту стеку
STSEG SEGMENT PARA STACK "STACK"
DB 64 DUP ( "STACK" )
STSEG ENDS

; опис сегменту даних
DSEG SEGMENT PARA PUBLIC "DATA"
SOURCE DB 10, 20, 30, 40
DEST DB 4 DUP ( "?" )
DSEG ENDS

; опис сегменту коду
CSEG SEGMENT PARA PUBLIC "CODE"

; код основної функції
MAIN PROC FAR
ASSUME CS: CSEG, DS: DSEG, SS: STSEG

; адреса повернення
PUSH DS
MOV AX, 0 ; або XOR AX, AX
PUSH AX

; ініціалізація DS
MOV AX, DSEG
MOV DS, AX

; обнулення масиву
```



```
MOV DEST, 0
MOV DEST+1, 0
MOV DEST+2, 0
MOV DEST+3, 0
; пересилання
MOV AL, SOURCE
MOV DEST+3, AL
MOV AL, SOURCE+1
MOV DEST+2, AL
MOV AL, SOURCE+2
MOV DEST+1, AL
MOV AL, SOURCE+3
MOV DEST, AL
```

```
RET
```

```
MAIN ENDP
```

```
CSEG ENDS
```

```
END MAIN
```